

Toruń, 24 grudnia 2017 r.

dr Magdalena Mateja

Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej

Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

AUTOREFERAT

przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych

1. Imię i nazwisko:

Magdalena Mateja

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe:

- W październiku 2004 r. uzyskałam stopień doktora nauk humanistycznych (w zakresie literaturoznawstwa). Stopień został nadany przez Radę Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na podstawie rozprawy *Stefan Kisielewski jako felietonista "Tygodnika Powszechnego". Podmiot - system - komunikat.*
- Ukończyłam podyplomowe studia dziennikarskie (1997-1999), które odbywałam w Instytucie Nauk Politycznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy (obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego). Tytuł pracy dyplomowej: *Felietoniści tygodnika „Polityka” wobec wyborów prezydenckich w 1990 i 1995 r.*
- Tytuł magistra filologii polskiej (specjalność nauczycielska) uzyskałam w 1996 r. po odbyciu 5-letnich studiów magisterskich i po przedłożeniu pracy *Felietonistyka Stefana Kisielewskiego. Cykl „Wołanie na puszczy”*; praca została wyróżniona przez Dziekana Wydziału Humanistycznego UMK.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych:

- Od 1 października 2008 r. - adiunkt na UMK, początkowo w Instytucie Politologii Wydziału Humanistycznego tegoż uniwersytetu, a po powstaniu Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych, tj. od 1 września 2009 r., pracownik Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WPiSM.
- Od października 2006 r. do czerwca 2010 r. - adiunkt w Katedrze Wiedzy o Kulturze na Wydziale Zamiejscowym Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej (wcześniej WSHE) w Łodzi. Wydział miał swoją siedzibę w Bydgoszczy, w latach 2006-2008 sprawowałam funkcję dziekana ww. jednostki.
- Od października 2010 r. do września 2011 r. - adiunkt na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Wyższej Szkole „Stargardinum” w Stargardzie.
- Od października 2007 r. do września 2008 r. - adiunkt na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Wyższej Szkole „Stargardinum” w Stargardzie.
- W latach 2004 - 2010 podejmowałam ponadto współpracę dydaktyczną z: Instytutem Filologii Polskiej UKW (wykładowca stylistyki i semiotyki, ponadto współpraca naukowa z Katedrą Kultury Współczesnej IFP); Podyplomowym Studium Dziennikarstwa UKW (wykładowca retoryki i kultury języka); podyplomowym studium PR w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej (wykładowca retoryki i kultury języka).

4. Wskazane osiągnięcia wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311):

a) Tytuł osiągnięcia naukowego: *Między newsem a mitem. Prasa wobec śmierci polityka.*

b) Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

Magdalena Mateja, *Między newsem a mitem. Prasa wobec śmierci polityka*, monografia wydana w Toruniu w 2015 r. przez Wydawnictwo UMK, ss. 542. Autorami wydawniczymi byli prof. Stanisław Michalczyk z Uniwersytetu Śląskiego oraz dr hab. Jerzy Biniewicz, prof. UWwr).

c) Omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania:

Niniejsza publikacja jest efektem przyjęcia interdyscyplinarnej perspektywy badawczej; sytuuje się na styku nauk o polityce (subdyscyplin bądź specjalności jak medioznawstwo, komunikowanie polityczne i antropologia polityki) oraz kulturoznawstwa. Z ww. zakresów pochodzą definicje, kategorie i modele teoretyczne, np. *news*, narracja, mit, mitologizacja, heroizacja, symbol, dyskurs, aktor polityczny, wizerunek, (neko)marketing.

Praca ma teoretyczno-empiryczny charakter, a jednym z jej celów była rekonstrukcja matrycy komunikacji funeralnej. Należy jednak zauważyć, że analiza reakcji mediów na śmierć polityka - o czym mowa w tytule monografii - odnosi się zasadniczo do wydarzeń z 10 kwietnia 2010 r. Wtedy to pod Smoleńskiem zginęli prezydent RP Lech Kaczyński oraz dziewięćdziesiąt pięć innych osób: pierwsza dama Maria Kaczyńska, ostatni prezydent RP na uchodźstwie, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu, grupa parlamentarzystów, dowódcy wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP, pracownicy Kancelarii Prezydenta, szefowie instytucji państwowych, duchowni, przedstawiciele ministerstw, organizacji kombatanckich i społecznych, osoby towarzyszące, a także załoga samolotu. Liczna oficjalna delegacja zmierzała na uroczystości związane z obchodami 70. rocznicy zbrodni katyńskiej.

Informacja o katastrofie błyskawicznie zyskała rangę *breaking newsa*, skala i charakter wydarzenia odbiły się głośnym, długotrwałym echem w mediach polskich i światowych. Trudno wskazać fakty z naszej najnowszej historii, które powodowałyby żywsze, szersze i bardziej intensywne zainteresowanie Polską i Polakami niż to, które wyzwolił temat katastrofy. Następstwa tragedii, jak uroczystość sprowadzenia do Polski zwłok prezydenta, zwłok jego małżonki, ciał innych uczestników delegacji, a zwłaszcza ceremonia pochówku pary prezydenckiej na Wawelu, mieszczą się z kolei w kategorii wydarzeń medialnych. Rozmach pogrzebu, jego symbolika, ranga i dramaturgia, a przede wszystkim fakt mediatyzacji i podporządkowanie ceremonii logice telewizji, pozwalają na sytuowanie tego podniosłego, acz smutnego wydarzenia pomiędzy ceremoniami funeralnymi na cześć prezydenta Kennedyego, lady Diany, papieża Jana Pawła II czy Michaela Jacksona.

Reakcja mediów masowych na katastrofę smoleńską była natychmiastowa: stacje telewizyjne modyfikowały ramówki, portale – szatę graficzną, a redakcje dzienników i czasopism decydowały się na zmianę *layoutu* (z modyfikacją winiety włącznie), zadbały ponadto o darmowe wydania specjalne, dodatki tematyczne itp. Analiza zawartości prasy

w dniach żałoby narodowej potwierdza znaczną przewagę tematyki funeralnej nad doniesieniami z innych obszarów życia społecznego.

Wyjątkowość materiałów prasowych polega nie tylko na liczbie nawiązań do tragicznych wydarzeń. Zestawienie publikacji z kwietnia 2010 r. ze wspomnieniami o aktorach politycznych zmarłych w innych okolicznościach pozwala na dostrzeżenie daleko idących podobieństw natury jakościowej. Zauważyli je (i w pewnym sensie odwzorowali) współcześni wydawcy prasy. W skłonności mediów do eksponowania zasług zmarłego uwidacznia się mechanizm, który przypomina imperatyw komunikacji poziomu interpersonalnego lub grupowego (doskonale znany członkom społeczności tradycyjnych). Uczestnicy interakcji na tym poziomie zobowiązani są do formułowania wyłącznie pozytywnych opinii o osobach, które właśnie dokonały żywota. Wpisane w ludzką egzystencję doświadczanie śmierci implikuje specyficzny sposób komunikowania: o samym zmarłym, o żałobie, o pochówku itd. Żałobników obowiązuje mianowicie reguła: „o zmarłym (mówić) dobrze lub wcale...” (łac. *de mortuis aut bene aut nihil*). Analogiczną zasadę dyktują przepisy prawa, które w odniesieniu do osób zmarłych wyznaczają wyraźne granice ochrony ich pamięci i sprawowania kultu.

Problem badawczy *Między newsem a mitem...* sprowadza się do relacji między zwyczajowym, motywowanym społecznie, kulturowo, psychologicznie, prawnie itd., matrycowym niejako komunikowaniem o zmarłych, a dyskursem funeralnym uobecniającym się na łamach prasy – jako strategia prezentowania zmarłych polityków. Prasa polska w kwietniu 2010 r. kreowała pozytywny wizerunek polityków, zbieżny z wzorcowym medialnym „lamentem”. W pewnych typach prasy był on obecny przez okres ponad roku, natomiast dla większości tytułów czynnikiem określającym kształt dyskursu funeralnego okazał się czas: im większy dystans między publikacją a dniem katastrofy, tym bardziej zróżnicowane w sposobie ujęcia, wręcz krytyczne stawały się przekazy na temat ofiar katastrofy lotniczej.

Realizując badania, skupiłam się na identyfikacji elementów językowych, konwencji stylistycznych, gatunków dziennikarskich i innowodajowych, reprezentacji wizualnych, symboli itd., które utrwalają wizerunek polityków-ofiar katastrofy pod Smoleńskiem i składają się na „opowieści” o wydarzeniach z 10 kwietnia 2010 r. Następnie rekonstruowałam znaczenia (oraz ustaliłam możliwe społeczne konsekwencje) tych medialnych narracji poprzez odniesienie ich do wzorcowych poniekąd, utrwalonych w tradycji kultury komunikatów funeralnych. Opracowanie zmierzało zatem do identyfikacji i opisu wyodrębnionych zasad konstrukcyjnych oraz mechanizmów funkcjonowania

współczesnej prasy, a także uchwycenia skutków, jakie owe zasady i mechanizmy wywołują w odniesieniu do różnych aspektów rzeczywistości poza-medialnej.

Cele badań dało się sprowadzić do kilku operacji:

Cel 1: Rekonstrukcja społeczno-kulturowego wzorca konstruowania sylwetek zmarłych osób.

Cel 2: Wykazanie właściwości dyskursu prasowego o zmarłych politykach, z uwzględnieniem perspektywy historycznej. Wstępne obserwacje pozwoliły stwierdzić, że ton wystąpień oraz ich językowy kształt nie uległ zasadniczej transformacji w latach 1918-2010, chociaż prasa polska przeszła we wspomnianym okresie kilka technologicznych, systemowo-organizacyjnych oraz ideologiczno-politycznych zwrotów. W pracy podjęłam zatem próbę odpowiedzi na pytanie, na ile pozytywne komunikaty o zmarłym w prasie wynikają z imperatywu moralnego, kulturowego, społecznego. A może były przejawem autocenzury, wynikającej z koniunkturalizmu wydawców prasy?

Cel 3: Mimo zaobserwowanej wstępnie niezmienności dyskursu prasowego, który w dodatku podlega daleko posuniętej konwencjonalizacji (co dyktują względy kulturowe, społeczne itp.), dało się zauważyć odstępstwa od ustalonego wzorca komunikacyjnego. Na temat zmarłych można w pewnych przypadkach komunikować bez ograniczeń wynikających z zasady „tylko dobrze lub wcale”. Dzięki podjętym przeze mnie badaniom udało się wyjaśnić okoliczności publikowania takich wystąpień oraz ich skalę.

Cel 4: Respektowanie zasady „o zmarłych tylko dobrze” niejako zwalnia media z obowiązku dochowania wierności zasadzie obiektywizmu i bezstronności w prezentowaniu tematów, ponadto zachwianiu ulega proporcja w doborze gatunków (w okresie żałoby narodowej w kwietniu 2010 r. dominowały sylwetki-wspomnienia). Gdy doniesienia o pojedynczym wydarzeniu zaczynają dominować w prasie, gdy zauważalny jest pewien styl modelowania, profilowania faktu, pojawiają się skojarzenia z teorią *agenda setting*, ale i z procesem mitologizacji. Celowe było wskazanie powyższych zjawisk i skomentowanie zagrożeń z nich wynikających.

Cel 5: Media od zarania prezentują zdarzenia w sposób selektywny, przy czym takie tematy, jak „seks, krew i śmierć” są preferowane ze względu na ładunek emocjonalny, jaki można z nich wydobyć w procesie dziennikarskiej obróbki: „...ludzi najsilniej łączy strach lub nieokreślony lęk, a najchętniej dyskutowanymi w kręgach rodziny, przyjaciół, a także ludzi przypadkowo się stykających tematami są wiadomości złe

(zasada *bad news = good news*), skandale, okropieństwa, czyjeś chaotyczne wizje dotyczące przyszłości – od wojen poczynając, a na pogodzie w czasie żniw kończąc”¹. Rodzi się pokusa, by obraz śmierci polityka w prasie przeanalizować w kontekście medialnego zainteresowania śmiercią w ogóle.

W oparciu o przyjęte cele badań sformułowałam następujące pytania badawcze:

- 1) Na ile czynniki psychologiczne, społeczne, kulturowe, polityczne, ideologiczne, prawne, genologiczne itd. determinują kształt dyskursu funeralnego w polskiej prasie?
- 2) Czy w polskiej prasie, która zawiera bogatą ofertę komunikatów o charakterze językowym oraz/lub wizualnym, istnieje określony, skonwencjonalizowany sposób portretowania ofiar katastrofy smoleńskiej?
- 3) W jakim stopniu przekazy medialne podejmujące „tematykę smoleńską” ulegają różnicowaniu?
- 4) Na ile wykorzystywany w prasie sposób profilowania sylwetek poszczególnych aktorów politycznych jest uzależniony od linii światopoglądowych analizowanych tytułów?
- 5) Jakie środki służą kreowaniu wizerunku aktora politycznego po jego śmierci i jakie skutki ów proces przynosi?

Ze względu na problematykę badań, po przeprowadzeniu wstępnej selekcji materiału, w wyniku bieżącego monitoringu publikacji, w oparciu o pytania badawcze opracowałam następujące hipotezy:

Hipoteza ogólna wyrasta z przekonania, że kształtując dyskurs pośmiertny o aktorach politycznych, prasa polska konstruuje ich pozytywny wizerunek, korzystniejszy od tego kreowanego za życia. Hipotezy szczegółowe są uzupełnieniem, doprecyzowaniem, względnie rozszerzeniem powyższej konstatacji:

H 1: Sposób przedstawiania zmarłych polityków-Polaków w prasie inspirowany jest romantyczną tradycją (motyw ofiary za ojczyznę, poświęcenia, heroizacja po śmierci oraz sakralizacja postaci).

H 2: Sposób przedstawiania zmarłych polityków w wolnej prasie zdominowany jest przez symbolikę, rytuał i obyczajowość katolicką. Nie wykształcił się dyskurs żałoby obywatelskiej.

¹ Z. Bauer, *Dziennikarstwo wobec nowych mediów*, Kraków 2009, s. 47.

H 3: Media opiniotwórcze III RP w sposobie prezentacji zmarłych polityków przyswoiły i powieliły strategie komunikacyjne prasy bulwarowej (tu: emocjonalizacja dyskursu).

H 4: Prasa bulwarowa, prasa segmentu *people*, tanie czasopisma dla kobiet itp. utrwalają stereotypy w postrzeganiu płci, prezentując ofiary katastrofy – do 10 kwietnia 2010 r. aktorki sceny politycznej – jako „matki, żony i kochanki”, osoby aktywne głównie w sferze prywatnej, mimo pełnionych funkcji publicznych. Aktorzy polityczni to w ujęciu ww. segmentów prasy „wodzowie i mężowie stanu”, bezdyskusyjnie przynależący do sfery publicznej.

H 5: Śmierć naturalna polityka skutkuje pojawieniem się w prasie jego neutralnego wizerunku, będącego kontynuacją cech identyfikowanych za życia. Jednocześnie zgon w nadzwyczajnych okolicznościach (na przykład wynik wyniszczającej choroby, wypadku, katastrofy) oraz spektakularny pochówek dają prasie asumpt do wykreowania pośmiertnego wizerunku polityka niepokrywającego się z portretem nakreślonym wcześniej. Z reguły śmierć nagła i niespodziewana lub też okupiona cierpieniem, bólem zyskuje wymiar „uświęcający”, uwznioślający.

H 6: W dyskursie prasowym na temat aktorów politycznych obserwuje się dwie pozornie sprzeczne tendencje: ukazanie zmarłego w aureoli świętego (sakralizacja) oraz eksponowanie jego ludzkiego, prywatnego wymiaru („zwykły człowiek”), który wcześniej w mediach nie miał możliwości zaistnienia. Media kreują klimat bliskości ze zmarłym politykiem, imitowane są więzy rodzinne między osobą publiczną a publicznością środków masowego komunikowania.

H 7: Ponowoczesna prasa ze śmierci i pochówku prominentnych polityków czyni efektowny i długotrwały show, porównywalny jedynie ze spektaklami medialnymi, jakie towarzyszą śmierci „władców masowej wyobraźni” – ikon popkultury (na przykład Michaela Jacksona w 2009 r.), przywódców religijnych (Jana Pawła II w 2005 r.) itp. Kultura masowa, stworzona w oparciu o ludyczne i hedonistyczne potrzeby odbiorców, przejawia bowiem tendencję do tego, by wszystkie jej treści i przekazy były atrakcyjnym widowiskiem. „(...) Wydarzenia polityczne, gospodarcze, ale także wszelkie dramaty ludzkie, katastrofy, śmierć – są tak prezentowane, aby nie tylko przyciągały uwagę, ale były na swój sposób atrakcyjne i pożądane”².

H 8: Reagując na śmierć aktorów politycznych w kwietniu 2010 r., media masowe przyczyniły się do rozwoju (nekro)marketingu politycznego. Pozytywny pośmiertny

² M. Golka, *Socjologia kultury*, Warszawa 2007, s. 154.

wizerunek aktora politycznego zabezpiecza jego środowisku sympatię wyborców, poparcie opinii publicznej. Jednocześnie beneficjentem eksplorowania tematyki smoleńskiej stały się poszczególne tytuły prasowe (zob. poczytność, rentowność).

Po sfinalizowaniu procesu badawczego nadałam swoim rozważaniom następującą strukturę: rozdział pierwszy jest omówieniem ram teoretycznych i założeń metodologicznych, jakie przyjął w celu przeprowadzenia analiz medioznawczych. Teoretyczną część omawianego osiągnięcia otwiera rozdział drugi; jest to rekapitulacja poglądów na temat żałoby jako zjawiska mającego wymiar psychologiczny, społeczno-kulturowy oraz prawny. Rozdział trzeci był z kolei próbą odniesienia problematyki funeralnej do obszaru mediów masowych. Wykazałam, że komunikowanie o śmierci jest również warunkowane aspektami genologii dziennikarskiej i systemu medialnego.

W części empirycznej przedstawiłam wyniki analiz, potwierdzając kolejne hipotezy. Ta partia monografii zawiera odpowiedzi na pytania: o przebieg i efekty procesu konstruowania portretów ofiar w bliskim sąsiedztwie czasowym katastrofy; o stopień upodobnienia prasowego dyskursu funeralnego do matrycy komunikacyjnej; o zakres wykorzystania struktury opowieści mitycznej do konstruowania przekazów na temat ofiar katastrofy (i samej katastrofy). Tytuły poszczególnych rozdziałów odwołują się do mitów, po których strukturę sięgnęli nadawcy medialni w okresie żałoby narodowej. I tak, rozdział czwarty zawiera charakterystykę periodyków, których wydania złożyły się na próbę, rozdział piąty odnosi się do zjawiska heroizacji, ale już rozdziały od szóstego do dziewiątego odnoszą się wprost do mitów: heroicznego, wspólnoty narodowej, miłości partnerskiej i pojednania polsko-rosyjskiego.

Opublikowanie wyników badań w formie monografii stanowi istotny wkład w rozwój nauki, będąc pierwszą tak kompleksową i zarazem dogłębną analizą materiału prasowego dotyczącego wydarzenia z 10 kwietnia 2010 r. Wprawdzie filmoznawcy, kulturoznawcy, politolodzy, historycy, socjologowie i przedstawiciele innych specjalności analizowali znaczenie katastrofy z perspektywy własnych dyscyplin nauki (stosując metody badawcze właściwe tymże dyscyplinom), brakowało jednak opracowania, które próbowało badać komunikaty prasowe okresu żałoby narodowej w szerszym kontekście. Moja praca wyróżnia się zakresem analiz: poza publikacjami ogólnopolskich dzienników zbadałam także zawartość czasopism o zróżnicowanej zawartości, funkcji i adresatach. W materiale stanowiącym próbę interesowały mnie zarówno komunikaty językowe, jak i wizualne, stąd też wyróżnikiem niniejszej publikacji pozostaje metodologia. Badania

miały charakter jakościowy i zmierzały m.in. do uchwycenia właściwości, semantyki, funkcji obrazów, tj. fotografii, rysunków satyrycznych oraz innych komunikatów niejęzykowych.

W związku z niesłabnącym zainteresowaniem wydarzeniami, do których doszło w dniu 10 kwietnia 2010 r. na lotnisku smoleńskim oraz konsekwencjami tych wydarzeń, widocznymi szczególnie w obszarze polityki oraz kultury, przewiduję, że moja publikacja będzie cennym źródłem wiedzy dla badaczy reprezentujących różne dziedziny i dyscypliny nauki. Monografia zyskała uznanie środowiska, zgłoszono ją do konkursu Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej na najlepszą monografię naukową o komunikowaniu i mediach w roku 2015.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych

5.1. Wyniki badań przedstawione w publikacjach naukowych

Szczegółowy wykaz publikacji naukowych niewchodzących w skład osiągnięcia wymienionego powyżej (wraz z wymaganymi wskaźnikami) zawarłam w załączniku. Omawiając pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze, przywołuję wybrane teksty, tak by odzwierciedlić tematykę podjętych badań.

Od czwartego roku studiów magisterskich moje zainteresowania badawcze dotyczyły historii polskiej prasy, teorii wybranych form wypowiedzi dziennikarskiej, języka mediów, jak również historii i kultury PRL. Studia doktoranckie służyły pogłębieniu i poszerzeniu owego spektrum. Po uzyskaniu stopnia doktora kontynuowałam badania prasoznawcze i kulturoznawcze, a jednocześnie zyskiwałam kompetencje badacza komunikacji społecznej (z ukierunkowaniem na badania systemu komunikowania politycznego) oraz doskonaliłam warsztat analityka zjawisk i procesów, które składają się na „demokrację medialną”.

Część moich prac naukowych opublikowanych w latach 2005-2016 nawiązuje tematycznie do badań stanowiących podstawę pracy doktorskiej (jest to m.in. zmieniona i poszerzona wersja rozprawy, wydana w Toruniu w 2012 r. jako monografia *Mowa umowna. O felietonach Kisiela*). W artykułach i rozdziałach:

- M. Mateja, *Obraz Europy z Polską w tle. O felietonach Stefana Kisielewskiego*; [w:] *Idee Europy w kulturze XX w.*, red. A. Kramkowska i in., Białystok 2005;

- M. Mateja, *Stefan Kisielewski wobec „dyktatury ciemniaków”*, [w:] *Niewygodne dla władzy. Ograniczanie wolności słowa na ziemiach polskich w XIX i XX w.*, red. D. Degen, J. Gzella, Toruń 2010;
- M. Mateja, *Nadzieja – zaangażowanie – marazm. Obraz Października w publicystyce Stefana Kisielewskiego-Kisiela*, [w:] *Październik 1956 w literaturze i filmie*, red. M. Zawodniak, P. Zwierchowski, Bydgoszcz 2010;
- M. Mateja, *Felietonem w dogmat. Udział publicystyki Stefana Kisielewskiego-Kisiela w kształtowaniu postaw opozycyjnych*, [w:] *Media lokalne i dziennikarstwo. Aspekty współczesne i historyczne*, red. K. Ignatowicz-Pokorna, S. Michalczyk, Kraków 2010;
- M. Mateja, *Felietonowa „mowa umowna” jako przykład dyskursu antytalitarne*, [w:] *Dysonanse. Twórczość Stefana Kisielewskiego (1911-1991)*, pod red. A. Hejmeja, K. Hawryszków, K. Cudzych-Budniak, Kraków 2011;
- M. Mateja, *Kisiel czy Kisielewski? Stylizacja poprzez felieton*, [w:] *Stefan Kisielewski Kisiel 1911-1991-2011*, red. nauk. R. Habielski, M. Jabłonowski, Warszawa 2011,

oraz kilku innych tekstach przedstawiłam poglądy Stefana Kisielewskiego-Kisiela na relacje peerelowskiego społeczeństwa z władzą. Analizowałam ponadto rolę „Tygodnika Powszechnego” i Kościoła katolickiego w kształtowaniu postaw opozycyjnych w okresie 1945-1989.

Linia programowa „Tygodnika Powszechnego”, ideowa tożsamość członków koła poselskiego „Znak”, a przede wszystkim sposób formułowania poglądów przez felietonistę „TP” (walka z cenzurą instytucjonalną przyczyniła się do wykwitnięcia mowy ezopowej oraz wzrostu popularności ujęcia satyrycznego bądź parodystycznego) skłoniły mnie do podjęcia badań nad swoistą symbiozą między mediami a polityką. Stąd też najważniejszy nurt moich badań dotyczy roli mediów masowych w kreowaniu wizerunku aktorów politycznych, a zwłaszcza ujawnienia i skomentowania potencjału manipulacyjnego massmediów. Media są wtórnym, ale także pierwotnym nadawcą w procesie komunikowania politycznego. O aktorach politycznych i ich działalności wypowiadają się z pozycji pośrednika, transferując, redukując własne kompetencje nadawcze, przyjmując zadania właściwe dla pasa transmisyjnego. Jednak poważniejsza, a zarazem bardziej niebezpieczna rola mediów masowych wynika z ich kreacyjnych możliwości czy aspiracji. Media konstruują

rzeczywistość, sterują uwaga, podsuwają interpretacje, stanowią porządek, także w warstwie symboliki i mitosfery.

Wyniki badań różnych aspektów komunikowania politycznego: procesu kreowania wizerunku polityków i instytucji politycznych; strategii komunikacyjnych i profesjonalizacji komunikacji politycznej w Polsce; roli mediów masowych i nowych mediów w nagłaśnianiu wydarzeń ze sfery polityki; aspektów genologii medialnej (tu: felieton, felieton graficzny, mem internetowy, gazeta internetowa, blog, vlog, dziennikarskie gatunki fotograficzne itd.) prezentowałam m.in. w poniższych publikacjach:

- *Zawód: dziennikarz. Między misją a profesją*, red. B. Brodzińska, M. Jeziński, M. Mateja, Toruń 2015;
- M. Mateja, *Felietonista: zawodowiec z powołaniem*, [w:] *Zawód: dziennikarz...*;
- M. Mateja, *Satyra polityczna w mediach. Wolność słowa a tabu śmierci*, [w:] *W nowomediach przestrzeni...*;
- M. Mateja, *Gazeta internetowa „Polska jest najważniejsza” jako narzędzie promocji politycznej*, „Nowe Media” 2012, nr 3;
- M. Mateja, *Rola fotografii w komunikowaniu politycznym na przykładzie „portretu podwójnego” Lecha i Marii Kaczyńskich*, „Środkowoeuropejskie Studia Politologiczne” 2012, nr 2;
- M. Mateja, *Informacja, interpretacja czy ideologizacja? Katastrofa pod Smoleńskiem na fotografiach dziennikarskich*, „Ann. Univ. Crac. Stud. de Cult.” 2011, nr 2;
- M. Mateja, *„Świat przedstawiony” zamiast obrazu rzeczywistości? Kreatywny potencjał mediów brukowych*, „Acta UWr. Oblicza Komunikacji” 2011, nr 4;
- M. Mateja, *Błazen, bulterier i tygrysica. Strategie komunikacyjne partyjnych ekstremistów*, [w:] *Media a komunikowanie masowe*, red. M. Sokołowski, Toruń 2009;
- M. Mateja, P. Ciesielski, *Nowy wymiar publicystyki politycznej? Memy jako forma krytyki Hanny Gronkiewicz-Waltz*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2015, nr 3.

Ważny wątek moich badań stanowi analiza dyskursu feministycznego: środków ekspresji, form wypowiedzi oraz platform komunikowania, po które najchętniej sięgają partie i środowiska kobiece. Przeprowadziłam analizę języka polityczek i aktywistek oraz obserwację i analizę niewerbalnych zachowań komunikacyjnych ww. aktorek:

- M. Mateja, *Wykorzystanie prasy kobiecej w komunikowaniu politycznym*, „Kognitywistyka i Media w Edukacji” 2012, nr 2;
- M. Mateja, *Nowe media, nienowe treści. Feminizm w globalnej sieci*, [w:] *Nowe media we współczesnym społeczeństwie*, pod red. M. Jezińskiego, A. Sekleckiej, Ł. Wojtkowskiego, Toruń 2011;
- M. Mateja, *Aktorki drugiego planu? Dylematy tożsamości w dyskursie Partii Kobiet*, [w:] *Polska scena polityczna. Środowiska – komunikacja polityczna – strategie*, red. K. Sobolewska-Myślik, A. Hess, K. Kowalczyk, Kraków 2010;
- M. Mateja, *Płeć (niezbyt) piękna. Kobiety jako bohaterki i użytkowniczki internetowych serwisów plotkarskich*, [w:] *Konteksty kultury popularnej*, red. M. Jeziński, M. Winławska, B. Brodzińska, Toruń 2010.

Z powyższym wątkiem koresponduje kolejny, dotyczący relacji sztuka - polityka. Interesowało mnie, jak poszczególne gatunki i rodzaje twórczości artystycznej, np. serial telewizyjny, piosenka, skecz, żart kabaretowy komunikują światopogląd, służą manifestacji postaw, wreszcie stają się środkiem wyrazu *quasi-opozycji* w państwie niedemokratycznym.

- M. Mateja, *Polityka (nie) dla kobiet? Serial „Ekipa” w perspektywie feministycznej*, [w:] *Polskie seriale telewizyjne*, red. P. Zwierzchowski i in., Bydgoszcz 2014;
- M. Mateja, *Miłość i erotyzm w tekstach piosenek Grzegorza Ciechowskiego*, [w:] *Republika wrażeń. Grzegorz Ciechowski i Republika jako fenomen społeczno-kulturowy*, red. M. Jeziński, Sosnowiec 2012;
- M. Mateja, *(Nie)cenzuralne żarty? Komunikowanie o polityce w sytuacji kontroli treści i przepływu informacji*, [w:] *Sytuacja komunikacyjna i jej parametry*, red. G. Sawicka, Bydgoszcz 2010.

Jakkolwiek liczba publikacji nie odzwierciedla wagi podjętego wątku badawczego, istotną rolę w komunikowaniu międzykulturowym i międzynarodowym przypisuję stereotypom i uprzedzeniom. Wiele wyników poczynionych przeze mnie analiz i obserwacji składa się na program przedmiotu „komunikowanie międzykulturowe”, który od kilku lat prowadzę w formie wykładu; treści niniejszego przedmiotu są systematycznie uzupełniane i urozmaicane. Wyniki badań własnych w tym zakresie przedstawiałam podczas konferencji

krajowych i międzynarodowych w formie referatów, które wciąż czekają na publikację. Częściowo jednak zrealizowałam ów projekt badawczy, przekazując wnioski do wykorzystania:

- J. Bielska-Krawczyk, S. Kołos, M. Mateja (red.), *Obrazy dookoła świata. Postrzeganie i prezentowanie kultur w dobie transkulturowości*, Toruń 2013, ss. 408;
- M. Mateja, *Między pojednaniem a oskarżeniem. Interpretacja „gestu Putina” w mediach*, [w:] *Obrazy dookoła świata...*

Antropologia polityki, jak nazywa się m.in. badanie organizacji politycznych społeczeństw współczesnych i zachowań ludzkich w sferze polityki z uwzględnieniem roli symbolu, mitu i rytuału, była jedną z dyscyplin, do których odniosłam treść osiągnięcia wymienionego w punkcie 4. Niejako równoległe do *Między newsem a mitem...* powstało kilka mniej obszernych prac, pogłębiających wybrane wątki monografii bądź wykraczających poza jej zakres. I tak, badałam obszar oddziaływania i sposoby sfunkcjonalizowania mitów współczesnych, wykazując, iż są instrumentem, który może służyć do formułowania programu wyborczego, kreowania wizerunku aktorów indywidualnych bądź zbiorowych, wreszcie sprawowaniu władzy (tu: narracje legitymizujące wybór).

- M. Mateja, *Iconography of National Mourning in Polish Press*, „Journalism and Mass Communication” 2012, nr 11, vol. 2;
- M. Mateja, *Kir i krzyż. Symbole państwowe i religijne podczas żałoby narodowej 2010 roku*, [w:] *Symbol w polityce*, red. nauk. I. Massaka, Toruń 2012;
- M. Mateja, *Pompa funebre współcześnie. Polityczny, symboliczny i medialny wymiar pogrzebu prezydenta Lecha Kaczyńskiego*, [w:] *Odsłony współczesnej polityki*, red. J. Golinowski, A. Laska, Bydgoszcz 2012;
- M. Mateja, *Ikonografia żałoby narodowej 2010 (na przykładzie polskiej prasy)*, [w:] *Media wobec śmierci*, t. 1, red. K. Kwasik, J. Jaroszyński, G. Łęcicki, Warszawa 2012.

5. 2. Realizowane projekty badawcze

Kierowałam krajowymi projektami badawczymi oraz brałam udział w projekcie jako członkini zespołu:

- *Portrety ofiar katastrofy smoleńskiej w prasie*, Grant Rektora UMK (508-PSM) realizowany w okresie 06.2012 – 05.2013. Byłam kierownikiem projektu, który obejmował przeprowadzenie badań dyskursu medialnego na temat katastrofy smoleńskiej i zredagowanie monografii.
- *Polskie dyskursy uzdrowiskowe* – realizowany w okresie 01.2008 – 12.2008 projekt zespołowy finansowany ze środków AHE w Łodzi; kierownikiem projektu był prof. dr hab. W. Tomasik, jednostka: Katedra Wiedzy o Kulturze, Wydział Zamiejscowy AHE w Bydgoszczy, mój status – wykonawca. Przeprowadziłam badania strategii promocyjnych uzdrowisk nizinnych (na przykładzie Inowrocławia i Ciechocinka) oraz nadmorskich (Świnoujście), zaprezentowałam wyniki analiz podczas konferencji *Miejsce, które leczy. Antropologia uzdrowiska* (08-09 października 2008 r., Uzdrowisko Inowrocław).
- Grant przyznany przez Narodowe Centrum Kultury na organizację konferencji naukowej *Dylematy wielokulturowości - Miasto wielu kultur*, która odbyła się w Bydgoszczy w listopadzie 2007 r. (zob. umowa nr 11563/NCK/FPK/2007). Byłam kierownikiem projektu.
- Grant Narodowego Centrum Kultury (zob. umowa nr 7620/08/FPK/NCK) na organizację konferencji naukowej *Miejsce, które leczy. Antropologia uzdrowiska*, która odbyła się w Inowrocławiu w kwietniu 2008 r. Byłam kierownikiem projektu.

5. 3. Udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych

Wygłosiłam 5 referatów podczas międzynarodowych i 39 referatów podczas krajowych konferencji tematycznych. Szczegółowe sprawozdanie z referowanych treści przestawiłam w załączeniu.

Brałam udział w komitetach organizacyjnych czterech krajowych konferencji naukowych:

1. *Dylematy wielokulturowości - Miasto wielu kultur*, która odbyła się w Bydgoszczy w listopadzie 2007 r. Byłam sekretarzem komitetu organizacyjnego.

2. *Miejsce, które leczy. Antropologia uzdrowiska*, która odbyła się w Inowrocławiu w kwietniu 2008 r. Byłam sekretarzem komitetu organizacyjnego.
3. *Dziennikarstwo jako zawód i powołanie* – kierownik konferencji, która odbyła się w listopadzie 2009 r. Organizatorem sesji była Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WPiSM UMK.
4. *Obrazy kultur świata (w języku, w sztuce, w mediach)*, która odbyła się w Toruniu w kwietniu 2011 r. Byłam sekretarzem komitetu organizacyjnego. Sesję organizowała Katedra Kulturoznawstwa WF UMK, we współpracy z Katedrą Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WPiSM UMK.

5. 4. Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

W roczniku „Nowe Media. Czasopismo Naukowe” (ISSN: 2082-4351) wydawanym przez UMK jestem członkiem zespołu redakcyjnego – redaktorem naukowym (od początku funkcjonowania pisma) oraz zastępczynią redaktora naczelnego (od 2013 r.). Wcześniej odpowiadałam m.in. za dział *Rozmowy* oraz adiustację i korektę językową.

5. 5. Recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych

- Recenzentka wewnętrzna w „Nowych Mediach. Czasopiśmie Naukowym”.
- Recenzentka w czasopiśmie „Journalism and Mass Communication” (ISSN 2160-6579).

5. 6. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych

- European Communication Research and Education Association (ECREA) – członkostwo od marca 2017 r.
- Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej (PTKS) – członkostwo od 2008 r.
- Polskie Towarzystwo Badań nad Filmem i Mediami (PTBFiM) – członkostwo od 2015 r.; ponadto jestem skarbnikiem/członkinią zarządu w Kujawsko-Pomorskim Oddziale PTBFiM.

6. Osiągnięcia dydaktyczne, opieka naukowa nad studentami, staż w zagranicznym ośrodku akademickim

Moje doświadczenie dydaktyczne jest stosunkowo bogate i zróżnicowane, mimo to pozostaje ono spójne i wiąże się ściśle z tematami prowadzonych badań. Od roku akademickiego 2008/2009 prowadzę zajęcia dydaktyczne ze studentami UMK, kształcącymi się na kierunkach DiKS, politologia i kulturoznawstwo. W części moich zajęć uczestniczą studenci zagraniczni, którzy są beneficjentami programu *Erasmus+*. Ponadto na zajęcia realizowane w języku angielskim zapraszałam kilkakrotnie wykładowców zagranicznych uczelni, biorących udział w programie *Erasmus+* podobnie jak ww. studenci.

Zakres tematyczny realizowanych kursów obejmował: komunikowanie, warsztat dziennikarski i warsztat specjalisty PR oraz wiedzę o mediach (genologia, historia mediów, medialne środki wyrazu itp.). Wśród ponad 20 prowadzonych przeze mnie przedmiotów znalazły się m.in.: stylistyka praktyczna, gatunki dziennikarskie, historia mediów (w tym prasy polskiej), komunikacja społeczna, komunikacja wizualna, komunikowanie międzykulturowe, warsztat dziennikarza prasowego, Creative Writing, seminaria dyplomowe na studiach I i II stopnia oraz konwersatoria fakultatywne ze *stricto* autorskim programem. W roku akademickim 2012/2013 prowadziłam wykład ogólnouniwersytecki *Media wobec śmierci i umierania* (2051-WOU-MWS). Ponadto prowadziłam szkolenia komercyjne z zakresu skutecznej komunikacji interpersonalnej bezpośredniej oraz komunikacji medialnej.

Od roku akademickiego 2014/2015 prowadzę konwersatoria w języku angielskim, których programy są autorskie i wiążą się bezpośrednio z zainteresowaniami badawczymi oraz publikacjami naukowymi. Do tej grupy zaliczam kursy: *Death and dying in the mass media: content, genres, means of expression* oraz *Political satire in the mass media*. W planie zajęć WPiSM w semestrze letnim 2017/2018 ujęte jest kolejne autorskie konwersatorium w języku obcym: *The women's issues in contemporary Polish culture and politics*.

W latach 2012-2016 pod moją opieką powstały 43 prace licencjackie na kierunkach: DiKS, politologia i stosunki międzynarodowe. W okresie 2015-2017 prowadziłam seminarium magisterskie dla studentów DiKS i 6 uczestników niniejszych zajęć uzyskało tytuł zawodowy magistra. W bieżącym roku akademickim również prowadzę seminaria magisterskie na pierwszym i drugim roku studiów II stopnia DiKS (łącznie sprawuję opiekę naukową i dydaktyczną nad 19 seminarzystami).

Niektóre prace dyplomowe powstałe pod moją opieką osiągnęły poziom pełnoprawnych publikacji naukowych, np. praca licencjacka Joanny Rak *Związki frazeologiczne obrazujące niewerbalne zachowania komunikacyjne i ich rola w języku polityki*, przygotowywana w okresie 2011-2012 na kierunku politologia, ukazała się drukiem jako monografia (zob. J. Rak, *O kierowaniu wrażeniem. Język polskiej polityki po 1989 roku*, Radzymin 2013, ss. 294). Wyniki badań kilkorga licencjatów przedstawiono w monografiach zbiorowych współredagowanych przeze mnie, w formie autonomicznych rozdziałów (zob. *W nowomediacyjnej przestrzeni...*, *Zawód: dziennikarz...*). Fragmenty prac licencjackich powstałych pod moim kierunkiem opublikowano w prasie naukowej lub kulturalnej, jeszcze inne zaprezentowano w formie referatów na ogólnopolskich konferencjach naukowych. Z kolei lic. Martyna Graduszevska wykorzystała wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby pracy dyplomowej do zredagowania tekstu, który zgłosiłyśmy do konkursu na innowacyjny artykuł naukowy *Debiut naukowy 2016 – Zrównoważony rozwój*. Laureaci, wśród nich autorka opracowania *Czy kryzys migracyjny zagraża zrównoważonemu rozwojowi? Obrazy współczesnego uchodźstwa w polskiej prasie, na przykładzie publikacji o śmierci Aylana Kurdiego*, zyskali możliwość opublikowania swojego artykułu w wielojęzycznej monografii oraz udziału w międzynarodowej konferencji naukowej, która odbyła się w maju 2017 r. w Zabrze, na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej.

W roku akademickim 2008/2009 byłam opiekunem studentów pierwszego roku DiKS. W 2008 r. zainicjowałam powstanie Koła Naukowego *Klub Dziennikarza* i byłam pierwszym jego opiekunem. *Klub Dziennikarza* jest jedną z najaktywniejszych studenckich organizacji, nie tylko w skali WPiSM UMK; w okresie sprawowania opieki nad ww. kołem zorganizowałam kilka spotkań warsztatowych z doświadczonymi, uznanymi dziennikarzami (m.in. z reportażystą Wojciechem Jagielskim, gospodarzem porannej audycji *Wstajesz i Wiesz* w stacji TVN24 – Jarosławem Kuźniarem oraz korespondentem czeskiej telewizji Miroslavem Karasem). Ponadto wsparłam inicjatywę studentów DiKS, pomagając tworzyć czasopismo studenckie „OFF Side”. W roku akademickim 2009/2010 pełniłam rolę tutora w trakcie realizacji Indywidualnego Programu Studiów przez pana Piotra Ciesielskiego, wówczas studenta drugiego roku DiKS. Konsultowałam dobór przedmiotów spoza kierunku studiów DiKS, treść powstających prac zaliczeniowych oraz dalsze plany naukowe studenta, który ostatecznie został doktorantem na WPiSM UMK. Ponadto we współpracy z magistrem Ciesielskim powstała jedna z publikacji wyszczególnionych w załączniku.

W maju 2014 r. wzięłam udział w międzynarodowym programie mobilności wykładowców akademickich *Erasmus+*. Prowadziłam zajęcia ze studentami programów *international* na wydziale *Dipartimento di scienze politiche e internazionali* Uniwersytetu w Sienie. Wygłosiłam m.in. wykład *The censorship – key element of mass communication system in the totalitarian countries (Poland's case)*.

We wrześniu 2009 r. powierzono mi obowiązki pełnomocnika Dziekana WPiSM do spraw dydaktycznych na kierunku DiKS. Funkcje polegającą m.in. na: składaniu propozycji obsady zajęć, opiniowaniu indywidualnych podań studenckich oraz pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów studentów, pełniłam przez cztery lata. W tym okresie opracowałam m.in. programy studiów DiKS I i II stopnia, w związku z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji. Wcześniej pełniłam funkcję Dziekana Wydziału Zamiejscowego AHE w Bydgoszczy, realizując zadania wynikające z prawa o szkolnictwie wyższym i statutu uczelni. Do osiągnięć tego etapu kariery zawodowej zaliczam utworzenie biblioteki wydziałowej, zmianę struktury organizacyjnej wydziału i stymulowanie rozwoju naukowego pracowników jednostki.

Posiadam przygotowanie pedagogiczne, niemniej od uzyskania dyplomu magisterskiego podnosiłam kwalifikacje w zakresie dydaktyki. Zależało mi szczególnie na opanowaniu i wprowadzeniu nowych metod kształcenia; w tym celu ukończyłam szkolenie z zakresu nauczania metodą projektową (2007). W okresie 2014-2015 uczestniczyłam w zaawansowanym szkoleniu z e-learningu (w ramach unijnego projektu WZROST). Po uzyskaniu certyfikatu kursu dokształcającego w zakresie nowoczesnych metod nauczania przygotowałam kurs *komunikacja wizualna* (adresowany do studentów pierwszego roku DiKS) i zgłosiłam do konkursu na najlepsze materiały dydaktyczne realizowane w trybie *e-learningu* lub *blended learningu*. Znalazłam się w gronie 10 laureatów ostatniej edycji ww. konkursu.

Od listopada 2016 r. jestem członkinią zespołu realizującego projekt *ReflectLab*, który polega na wspieraniu wykładowców w stosowaniu kształcenia opartego na pytaniach. Projekt jest współfinansowany z programu *Erasmus+* i potrwa do kwietnia 2019 r. (łącznie 36 miesięcy). Instytucją koordynującą realizację projektu jest Uniwersytet Leibniza w Hanowerze. W ramach *ReflectLab* pięć instytucji z pięciu krajów, w tym zespół WPiSM UMK, współpracuje w celu opracowania innowacyjnej struktury kursów, która sprzyja samokształceniu w instytucjach szkolnictwa wyższego.

7. Działalność popularyzująca naukę

Popularyzując naukę, podjęłam współpracę z bydgoskimi i toruńskimi instytucjami kultury oraz placówkami oświatowymi (szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne). Ponadto w kwietniu 2016 r. prowadziłam warsztaty o blogowaniu w ramach Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki: *Prosty przepis na bloga. Jak zaistnieć w blogosferze kulinarnej?* Mój udział polegał na opracowaniu programu warsztatów, ich przeprowadzeniu oraz utrwaleniu treści szkolenia w formie bloga instruktażowego. W dwóch wcześniejszych edycjach TFNiS przygotowywałam warsztaty z zakresu skutecznej komunikacji (opracowanie materiałów dydaktycznych, koordynowanie pracy zespołu trenerów-studentów).

Jestem prelegentką Dyskusyjnego Klubu Filmowego KMF „Mozaika” w Bydgoszczy, od 2013 r. regularnie komentuję wybrane aspekty kina współczesnego oraz popularyzuję wiedzę o mediach audiowizualnych. W listopadzie 2017 brałam udział w XIX Chojnickim Filmobraniu, cyklu prelekcji i seansów filmowych, który ma na celu przybliżenie kondycji i problematyki kina europejskiego. Wygłosiłam wykład pt. *Kino europejskie i wartości* oraz prelekcje do kilku filmów, których tematyka odpowiadała tematowi przewodniemu imprezy kulturalno-edukacyjnej – *Europa, w której żyjemy*.

Wraz z innymi pracownikami Katedry DiKS UMK organizowałam Konkurs Wiedzy o Mediach dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych (2014). Do naszych zadań należało informowanie o przedsięwzięciu i jego promocja w regionie, organizacja etapu wojewódzkiego konkursu, ocena przyjętych prac, zakwalifikowanie najlepszych do dalszego etapu oraz sporządzenie dokumentacji. Przewodniczyłam Komitetowi Okręgowemu konkursu na woj. kujawsko-pomorskie.

Ponadto współpracuję z prasą lokalną i regionalną, Polskim Radiem PiK itp., udzielając dziennikarzom wywiadów bądź konsultując teksty publicystyczne przez nich opracowywane (tematyka dotycząca mediów tradycyjnych, nowych mediów, komunikowania politycznego, PR itp.). Od 2009 r. prowadzę bloga *Komunikuję się, więc jestem?*, który służy dokumentacji aktywności popularyzatorskiej i eksperckiej, a ponadto prezentacji tekstów autorskich – publicystycznych bądź popularnonaukowych.

8. Inne osiągnięcia i działania, nie wymienione powyżej

Otrzymałam nagrody i wyróżnienia inne niż wymienione powyżej:

- Otrzymałam zespołową Nagrodę Rektora UMK (drugiego stopnia) za osiągnięcia uzyskane w działalności organizacyjnej w roku 2009, co miało związek z funkcją pełnomocnika Dziekana WPiSM UMK ds. dydaktyki, pełnioną w latach 2009-2013.
- Od lutego do czerwca 2007 r. uczestniczyłam w programie edukacyjnym Wielokulturowa Europa, który był realizowany przez British Council z partnerami: Wydziałem Nauk Społecznych UAM oraz Wyższą Szkołą Komunikacji i Zarządzania. Spotkania, warsztaty, seminaria i wykłady prowadzono po polsku i po angielsku. Celem programu było dostarczenie uczestnikom wiedzy o wielokulturowości oraz wyposażenie ich w kompetencje niezbędne do funkcjonowania w wielokulturowej Europie i Polsce. Uczestnicy szkolenia zyskali umiejętności tworzenia projektów związanych z tematem wielokulturowości i zarządzania nimi. Zaproponowany przeze mnie projekt *Kultura (w) dialogu* zyskał akceptację BC (jako jeden z pięciu najlepszych) i otrzymał dofinansowanie na realizację. Projekt był adresowany do studentów kulturoznawstwa AHE oraz mieszkańców Bydgoszczy, polegał na organizowaniu publicznych debat, seansów filmowych oraz koncertów muzyki rozrywkowej, w których trakcie eksponowano i wyjaśniano ideę dialogu kultur, a jednocześnie kultury dialogu.
- Jestem członkinią zarządu (i zespołu badaczy) Media Lab UMK, pracowni powołanej w celu wzmocnienia współpracy środowiska naukowego ze środowiskiem biznesowym.
- Współpracuję z Zespołem Badań Nad Nowymi Mediami i Dziennikarstwem, który funkcjonuje w ramach Ośrodka Badań nad Mediami (jednostka afiliowana przy Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie).

Anna Kłosa